

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. В.В. Докучаєва
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

професор

Р.М. Шелудько

“ 31 ”

серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОПП 2 «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Рівень вищої освіти – початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність – 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма – Економіка

Факультет менеджменту і економіки

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка», освітньої (освітньо-професійної) програми – Економіка; початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти.

Розробник: **Утенкова Каріна Олександрівна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Протокол від «27» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
професор

Огійчук М.Ф.

«27» серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією факультету менеджменту і економіки.
Протокол від «27» серпня 2020 р. № 2.

Голова методичної комісії
факультету менеджменту і економіки,
к.е.н. доцент

Філімонов Ю.Л.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність 051 – Економіка Освітньо-професійна програма – Економіка	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 24 самостійної роботи студента – 96	Освітній рівень: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти	Лекції	
		12 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
96 год.	108 год.		
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни – сформувати у здобувачів теоретичні і практичні знання з основ бухгалтерського обліку; з організації та методики ведення фінансового та управлінського обліку.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ✓ вивчення теоретичних засад обліку;
- ✓ ознайомлення із завданнями обліку за різними його напрямками;
- ✓ засвоєння техніки документального оформлення операцій у первинних облікових документах;
- ✓ вивчення методики реєстрації облікової інформації у системі рахунків.

2.3. На основі знань, набутих під час вивчення дисципліни здобувачі повинні

знати:

- сутність бухгалтерського обліку та його роль у суспільстві;
- передумови виникнення та основні принципи обліку;
- нормативно-правову базу, яка регламентує організацію обліку в Україні;
- економічний зміст рахунків бухгалтерського обліку і методологію обліку стадій кругообігу господарських процесів з урахуванням вимог діючого законодавства;
- методичні принципи організації первинного обліку, інвентаризації.

вміти:

- застосовувати основні положення обліку на практиці;
- застосовувати основні принципи та елементи методу бухгалтерського обліку при реєстрації господарської діяльності, фіксації господарських операцій діяльності підприємства в первинних документах і на рахунках бухгалтерського обліку (хронологічна і систематична реєстрація), розкривати суть бухгалтерського балансу і фінансової звітності;
- працювати з нормативно-правовою базою, що регламентує питання бухгалтерського обліку.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі у сфері економіки суб'єктів господарювання або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів сучасної економічної науки і характеризується певною невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Програмні компетентності:

загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, у тому числі в глобальних комп'ютерних мережах.

ЗК 8. Знання та розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи економічних законів та здатність діяти на їх основі.

спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань у сфері економіки підприємства.

СК 4. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, облікової інформації для формування службової інформації та аналітичних звітів.

СК 11. Здатність аналізувати фінансово-господарську діяльності суб'єктів господарювання, використовуючи дані звітності, комп'ютерну техніку та статистичні методи обробки інформації.

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 12. Ідентифікувати джерела та розуміти методику визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 15. Демонструвати уміння здійснювати бухгалтерську обробку документів, ведення синтетичного та аналітичного обліку, складати бухгалтерську звітність суб'єктів господарювання з використанням сучасних інформаційних технологій.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин 4 кредити ЄКТС, в тому числі 12 год. лекцій, 12 год. практичних занять, 96 год. самостійної підготовки.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Бухгалтерський облік (теорія)»

Тема 1. Сутність бухгалтерського обліку

Поняття господарського обліку, його види. Завдання та функції бухгалтерського обліку.

Загальна характеристика предмета бухгалтерським обліку. Господарські активи (засоби), їх характеристика і класифікація. Взаємозв'язок між господарськими активами (засобами) і джерелами їх формування. Джерела надходжень та приросту господарських активів (засобів), їх класифікація.

Господарські процеси і господарські операції. Об'єкти бухгалтерського обліку.

Тема 2. Метод бухгалтерського обліку

Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку і його складових.

Зміст і будова бухгалтерського балансу. Групування статей і розділів активу і пасиву балансу відповідно до вимог НП(С)БО №1 . Зміни балансу під впливом господарських операцій. Математична модель балансу.

Суть і значення бухгалтерських рахунків, їх побудова, дебет і кредит рахунків. Активні, пасивні і активно-пасивні рахунки. Подвійний запис, його суть і значення. Порядок відображення операцій на рахунках. Обіг і залишки

на рахунках. Систематичні і хронологічні записи. Синтетичні і аналітичні рахунки. Субрахунки. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку в обігових відомостях. Взаємозв'язок між балансом і рахунками.

Класифікація рахунків за економічним змістом, призначенням і структурою. План рахунків бухгалтерського обліку.

Документація. Вимоги до змісту і оформлення документів. Реквізити бухгалтерських документів. Класифікація документів. Правовий і економічний зміст бухгалтерських документів, їх значення. Документообіг і його організація. Зберігання документів. Перевірка документів та їх опрацювання.

Завдання інвентаризації, її значення і види. Порядок проведення і оформлення інвентаризації. Виявлення результатів інвентаризації і відображення їх в обліку.

Оцінка як метод узагальнення кількісних показників бухгалтерського обліку в грошовому вимірнику. Суть калькуляції. Взаємозв'язок між калькуляцією і оцінкою.

Тема 3. Облік виробничих процесів

Стадії руху господарських засобів, загальна схема їх обліку.

Облік процесу постачання. Витрати на заготівлю та їх систематизація. Обчислення собівартості придбаних засобів.

Облік процесу виробництва. Методологія обліку виробництва. Склад і класифікація витрат на виробництво. Рахунки по обліку виробничих витрат і виходу продукції, їх характеристика і взаємозв'язок. Калькуляція собівартості продукції і порядок закриття рахунку "Виробництво".

Облік процесу реалізації. Завдання обліку процесу реалізації. Рахунки по обліку реалізації. Визначення собівартості реалізованої продукції і обчислення фінансових результатів.

Змістовий модуль 2. «Облік активів і пасивів»

Тема 4. Облік активів підприємства

Економічний зміст і завдання обліку грошових коштів. Облік касових операцій. Облік коштів на рахунках підприємства у банках.

Економічний зміст розрахункових операцій. Облік розрахунків з покупцями та замовниками. Облік розрахунків за виданими авансами. Облік розрахунків з підзвітними особами. Облік розрахунків за нарахованими доходами. Облік розрахунків за претензіями. Облік розрахунків по відшкодуванню матеріального збитку. Облік розрахунків з різними дебіторами. Облік резерву сумнівних боргів.

Економічний зміст запасів на сільськогосподарських підприємствах і завдання їх обліку. Оцінка запасів. Облік виробничих запасів. Облік готової продукції сільськогосподарського виробництва. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Економічний зміст і об'єкт бухгалтерського обліку поточних біологічних активів тваринництва. Завдання обліку поточних біологічних активів тваринництва. Оцінка і порядок оформлення надходжень поточних біологічних активів тваринництва (за каналами). Документальне оформлення надходження, руху та вибуття тварин на підприємстві. Облік тварин за центрами відповідальності (на фермах, у бригадах, цехах). Характеристика рахунку для обліку і узагальнення інформації про наявність та рух поточних біологічних активів тваринництва.

Економічний зміст основних засобів та інших необоротних активів і завдання їх обліку. Класифікація основних засобів. Оцінка основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік амортизації (зносу) необоротних активів. Облік вибуття основних засобів. Облік інших необоротних активів. Облік нематеріальних активів. Облік довгострокових біологічних активів.

Тема 5. Облік пасивів підприємства

Суть розрахунків за зобов'язаннями. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік розрахунків з постачальниками та

підрядниками. Облік розрахунків за податками й платежами. Облік розрахунків за страхуванням. Облік розрахунків з учасниками. Облік кредитів банків.

Економічний зміст і завдання обліку праці та її оплати. Трудові відносини на підприємстві. Форми первинного обліку. Первинний облік праці та її оплати. Узагальнення та групування даних по обліку праці. Утримання із заробітної плати. Облік розрахунків з органами соціального і пенсійного страхування. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці та розрахунків зі страхування.

Визначення власного капіталу та його функції. Облік статутного капіталу. Облік пайового капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік неоплаченого капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків). Облік джерел фінансування майбутніх витрат і платежів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. «Бухгалтерський облік (теорія)»												
Тема 1. Сутність бухгалтерського обліку	20	2	2			16	20	1	1			18
Тема 2. Метод бухгалтерського обліку	20	2	2			16	20	1	1			18
Тема 3. Облік виробничих процесів	20	2	2			16	20	1	1			18
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>60</i>	<i>6</i>	<i>6</i>			<i>48</i>	<i>60</i>	<i>3</i>	<i>3</i>			<i>54</i>
Змістовий модуль 2. «Облік активів і пасивів»												
Тема 1. Облік активів підприємства	30	3	3			24	30	2	2			26
Тема 2. Облік активів підприємства	30	3	3			24	30	1	1			28
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>60</i>	<i>6</i>	<i>6</i>			<i>48</i>	<i>60</i>	<i>3</i>	<i>3</i>			<i>54</i>
Усього годин	120	12	12			96	120	6	6			108

5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність бухгалтерського обліку	2
2	Метод бухгалтерського обліку	2
3	Облік виробничих процесів	2
4	Облік активів підприємства	3
5	Облік пасивів підприємства	3
	РАЗОМ	12

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність бухгалтерського обліку	16
2	Метод бухгалтерського обліку	16
3	Облік виробничих процесів	16
4	Облік активів підприємства	24
5	Облік пасивів підприємства	24
	РАЗОМ	96

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота навчального, науково-дослідницького характеру використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і завершується складанням підсумкового екзамену.

Здобувачам пропонується в процесі навчання на підставі вивченого теоретичного матеріалу та опрацювання основної і додаткової літератури (підручники, навчальні посібники, наукові статті, статті в спеціальних журналах та ін.), а також власних досліджень підготувати:

- ✓ контрольну роботу;
- ✓ наукову доповідь на студентський гурток, наукову конференцію;
- ✓ наукову статтю, тези;
- ✓ реферат.

Здобувач повинен підготувати реферат з однієї з тем (питань), які нижче

наведені, або самостійно визначитися з темою, за погодженням з викладачем.

Тематика рефератів з курсу «Бухгалтерський облік»

1. Господарський облік, його виникнення та розвиток.
2. Етапи та історія розвитку теорії бухгалтерського обліку.
3. Роль Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" в розвитку сучасної моделі бухгалтерського обліку.
4. Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні.
5. Характеристика господарських активів і джерел їх утворення та їх класифікація.
6. Сутність біологічних активів, їх класифікація та визнання.
7. Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку та його елементів.
8. Бухгалтерський баланс, його будова, зміст та структура.
9. Зміни в бухгалтерському балансі, зумовлені господарськими операціями (типи змін в балансі).
10. Особливості бухгалтерських балансів в державах світової співдружності.
11. Суть, призначення та будова рахунків бухгалтерського обліку.
12. Характеристика рахунків бухгалтерського обліку господарських активів (активних).
13. Характеристика рахунків бухгалтерського обліку джерел утворення господарських активів (пасивних).
14. Особливості активно-пасивних рахунків та рахунків господарських процесів.
15. Подвійний запис (подвійне відображення), його суть і значення.
16. Кореспонденція рахунків, прості і складні кореспонденції рахунків, порядок формування кореспонденції рахунків.
17. Суть і призначення синтетичних, субрахунків і аналітичних рахунків,

та їх взаємний зв'язок.

18. Хронологічна та систематична реєстрація господарських операцій в бухгалтерському обліку.

19. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку.

20. Зв'язок рахунків бухгалтерського обліку з бухгалтерським балансом.

21. Характеристика „Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій”.

22. Характеристика і класифікація рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом.

23. Характеристика і класифікація рахунків бухгалтерського обліку за призначенням і структурою.

24. Роль, місце та значення первинних документів бухгалтерського обліку та їх класифікація.

25. Реквізити первинних документів, порядок їх оформлення і опрацювання.

26. Документооборот та його організація. Організація зберігання документів (архів господарства).

27. Характер, суть і значення інвентаризації, види інвентаризації.

28. Порядок проведення і оформлення результатів інвентаризації.

29. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку, її суть і характеристика.

30. Калькуляція як елемент бухгалтерського обліку, її суть. Методи і способи калькуляції.

31. Стадії руху господарських активів і значення їх відокремленого відображення в бухгалтерському обліку.

32. Суть, характеристика та методика обліку процесу заготівлі активів підприємства.

33. Суть, характеристика та методика обліку процесу заготівлі поточних біологічних активів.

34. Методологічні основи обліку господарського процесу виробництва.

35. Суть і характеристика витрат на виробництво та їх класифікація.
36. Характеристика рахунків бухгалтерського обліку витрат на виробництво і виходу продукції, робіт та наданих послуг.
37. Суть, характеристика та методика відображення в поточному бухгалтерському обліку витрат на виробництво і виходу продукції, робіт та послуг.
38. Суть, характеристика та особливості відображення в поточному бухгалтерському обліку процесу реалізації, робіт та послуг і визначення фінансових результатів.
39. Регістри бухгалтерського обліку, їх суть, призначення, види і форми.
40. Принципи побудови форм бухгалтерського обліку та перспективи їх розвитку в сучасних умовах.
41. Характеристика, суть та особливості Меморіально-ордерної форми бухгалтерського обліку.
42. Характеристика, суть та особливості Журнал-Головної форми бухгалтерського обліку.
43. Характеристика, суть та особливості Журнально-ордерної форми бухгалтерського обліку.
44. Характеристика машинно-орієнтованої (автоматизованої) форми бухгалтерського обліку.
45. Сутність, призначення, основний зміст та порядок складання і затвердження бухгалтерської звітності.
46. Основні принципи організації бухгалтерського обліку, централізований і децентралізований облік.
47. Бухгалтерський апарат, його структура, функції та організація праці.
48. Історія створення Ради з міжнародних стандартів обліку (PMCO), його функції, повноваження та обов'язки.
49. Основні положення чинних міжнародних стандартів обліку і звітності.
50. Особливості обліку нематеріальних активів.

51. Особливості обліку основних засобів.
52. Особливості обліку біологічних активів.
53. Особливості обліку виробничих запасів.
54. Особливості обліку грошових коштів.
55. Особливості обліку дебіторської заборгованості.
56. Особливості обліку розрахунків з покупцями і замовниками.
57. Особливості обліку власного капіталу.
58. Особливості обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками.
59. Особливості обліку праці та її оплати.
60. Особливості обліку розрахунків за податками і платежами.
61. Особливості обліку кредитів банків.
62. Особливості обліку зносу (амортизації) необоротних активів.
63. Особливості обліку загальновиробничих витрат.
64. Особливості обліку адміністративних витрат.
65. Особливості обліку витрат і виходу продукції рослинництва.
66. Особливості обліку витрат і виходу продукції тваринництва.
67. Облік фінансових результатів (за видами діяльності).
68. Основні вимоги до складання фінансової звітності.
69. Особливості складання окремих форм фінансової звітності (за видами).
70. Облік на позабалансових рахунках: сутність та особливості.

10. Методи навчання

При вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік» використовуються ряд методів навчання. Дані методи можна об'єднати у такі групи:

1. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання і мотивації.
3. Методи контролю і самоконтролю у навчанні.

11. Методи контролю

Контроль успішності є невід'ємною складовою педагогічного процесу та формою зворотного зв'язку. Система контролю з курсу «Бухгалтерський облік» передбачає такі форми контролю: поточний, періодичний (проміжний) і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі:

а) опитування під час лекції на розуміння її суті, а також опитування на практичних заняттях щодо засвоєння матеріалу;

б) вирішення проблемних і ситуаційних завдань.

Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення контрольних (модульних) робіт. При оцінці контрольних (модульних) робіт береться до уваги як загальний рівень теоретичних знань, так і практичні навички, набуті студентами під час вивчення певних тем.

Підсумковий контроль відбувається у формі іспиту. Головною метою підсумкового контролю є визначення рівня підготовки студента з дисципліни «Бухгалтерський облік» за допомогою спеціально підготовлених завдань.

Контроль успішності студента по якості навчання здійснюється з використанням системи оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування					Самостійна робота	Іспит	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5			
10	10	10	15	15	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчальний посібник «Теорія бухгалтерського обліку»
2. Підручник «Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами»
3. Практичний посібник «Бухгалтерський облік»
4. Типова програма «Бухгалтерський облік» для підготовки молодших бакалаврів за спеціальністю 051 – Економіка
5. Курс лекцій «Бухгалтерський облік» (електронний варіант)

14. Рекомендована література

Базова

1. Білоусько В.С. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посібник. - /В.С. Білоусько, М.І. Беленкова; за ред. В.С. Білоуська - К., Алерта, 2010. - 402 с.
2. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / М. Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 7-ме вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2016. – 1040 с.
3. Огійчук М.Ф. та ін. Бухгалтерський облік: практ. посібник / М.Ф. Огійчук, К.О. Утенкова, О.В. Ковальова. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х.: ХНАУ, 2013. – 153 с.

Допоміжна

1. Скоробагатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навч. посібник. – Київ: «Політехніка». – 2017. - 248с.
2. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік: підручник. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.
3. Бухгалтерський облік: навч. посібник / В.М. Соболев, І.А.Косата, Т.В.Розіт тощо; за ред. В.М.Соболева.–Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 222с.
4. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях: Навчальний посібник [Н. М. Малюга, В. М. Пархоменко] – Київ: ТОВ «Видавництво «Консультант», 2017. – 66 с.
5. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. К. : Алерта, 2017. – 174 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року №436-IV [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 року №2768-III.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-IV [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV [Електронний ресурс].-Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року №996-XIV. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Про облікову політику : Лист Міністерства фінансів України від 21.12.2005 р. №31-34000-10-5/27793. [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» від

24.05.1995 р. № 88: [Електронний ресурс].-Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua>

8. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та Інструкція про його застосування, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua>

9. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 року №291.[Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/>

10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

11. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики України –
<http://www.minagro.kiev.ua/>

12. Інструкція «Про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» затверджений Постановою Правління НБУ від 21.01.2004 № 2269 зі змінами і доповненнями // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua>.